

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-23 iki 2023-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [57-2850](#), i. k. 1131010ISTA0XII-311

Nauja redakcija nuo 2017-01-01:

Nr. [XII-2740](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26897

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO IR HUMANITARINĖS PAGALBOS ĮSTATYMAS

2013 m. gegužės 16 d. Nr. XII-311
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti visuomeninius santykius, susijusius su valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veikla ir humanitarinės pagalbos teikimu už Lietuvos Respublikos (toliau – Lietuva) ribų.

2. Šis įstatymas nustato Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus ir principus, šios politikos formavimą, įgyvendinimo būdus, koordinavimą ir finansavimą, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo projektuose ypatumus, Lietuvos teikiamos humanitarinės pagalbos tikslus, principus, jos teikimo būdus ir finansavimą, taip pat atsakomybę už vystomojo bendradarbiavimo politikos ir humanitarinės pagalbos teikimo įgyvendinimą.

3. Lietuva, teikdama paramą, vadovaujasi užsienio politikos prioritetais ir tarptautiniais įsipareigojimais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Besivystanti valstybė** – valstybė ar teritorija, įtraukta į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Paramos vystymuisi komiteto sudaromą paramos gavėjų sąrašą.

2. **Darnus vystymasis** – visuotinės gerovės siekimas, derinant ekonominio ir socialinio vystymosi ir aplinkos apsaugos politikas.

3. **Daugiašalė parama vystymuisi** – privalomi ir savanoriški įnašai ir įmokos į vystomojo bendradarbiavimo veiklą vykdančius ar koordinuojančius fondus ir tarptautines organizacijas, tarptautines finansų institucijas, įskaitant dalį įmokų į Europos Sąjungos (toliau – ES) biudžetą.

4. **Dvišalė parama vystymuisi** – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų teikiama parama valstybės partnerės institucijoms ar pilietinei visuomenei, įskaitant nevyriausybines organizacijas, atsižvelgiant į jų poreikius.

5. **Humanitarinė pagalba** – priemonės ir veiksmai, kurių tikslas gelbėti žmonių gyvybes, palengvinti jų kančias ir išsaugoti jų orumą per stichines ir dėl žmogaus veiklos kylančias nelaimes ir esant jų padariniams. Tokia pagalba taip pat apima nelaimių rizikos mažinimą, įskaitant pasirengimą nelaimėms ir atsigavimą po jų.

6. **Įgaliojamasis bendradarbiavimas** – vystomojo bendradarbiavimo veikla, kurią pagal partnerystės susitarimą vienos ar kelių valstybių donorių vardu vykdo viena įgaliota valstybė donorė.

7. **Oficiali parama vystymuisi** – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų teikiama parama ir humanitarinė pagalba besivystančioms valstybėms.

8. **Parama biudžetui** – į valstybės partnerės, vykdančios skurdo mažinimo programą, biudžetą pervedama finansinė parama, priklausanti nuo partnerystės ir tarpusavio atsakomybės grindžiamo dialogo, veiklos vertinimo ir gebėjimų stiprinimo.

9. **Tarptautiniai donorai** – užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos, privatūs fondai, nevyriausybinės ir verslo organizacijos ir kiti subjektai, dalyvaujantys vystomojo bendradarbiavimo veikloje ar teikiantys humanitarinę pagalbą.

10. **Techninė parama** – parama valstybei partnerei, įskaitant stipendijas, teikiama finansuojant mokymo, gerosios patirties perdavimo, gebėjimų stiprinimo projektus ir programas.

11. **Valstybė donorė** – valstybė, teikianti paramą valstybėms partnerėms.

12. **Valstybė partnerė** – tarptautinių donorų paramą gaunanti valstybė.

13. **Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos** – atstovaujamosios, valstybės vadovo, vykdomosios, teisminės valdžios institucijos, teisėsaugos institucijos ir įstaigos, auditą, kontrolę (priežiūrą) atliekančios institucijos ir įstaigos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir kurioms Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai, įmonės ir įstaigos, teikiančios asmenims viešąsias paslaugas; taip pat valstybės ir savivaldybių įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė arba bent viena iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise.

14. **Vystomasis bendradarbiavimas** – valstybių donorių ir valstybių partnerių bendradarbiavimas, kai valstybės donorės remia ilgalaikį ir darnų valstybių partnerių vystymąsi, jų pastangas mažinti skurdą ir integruotis į pasaulio ekonomiką.

15. **Vystomojo bendradarbiavimo veikla** – dvišalės ir (ar) daugiašalės paramos vystymuisi teikimas ir kiti veiksmai, kuriais prisidedama prie Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslų įgyvendinimo.

3 straipsnis. Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslai

Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politika – neatsiejama Lietuvos užsienio politikos dalis, kuria siekiama šių tikslų:

- 1) prisidėti prie pasaulinių skurdo mažinimo besivystančiose valstybėse pastangų ir kitų Jungtinių Tautų (toliau – JT) paskelbtų vystymosi tikslų įgyvendinimo;
- 2) prisidėti prie demokratijos, saugumo ir stabilumo erdvės, tvaraus vystymosi plėtojimo valstybėse partnerėse;
- 3) prisidėti prie žmogaus teisių ir lyčių lygybės plėtojimo valstybėse partnerėse;
- 4) stiprinti politinius, ekonominius, socialinius ir kultūrinius ryšius su valstybėmis partnerėmis;
- 5) informuoti ir šviesti Lietuvos visuomenę apie JT, ES ir Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptis, jų tikslus ir iššūkius, pasiektus rezultatus, siekti didesnio visuomenės pritarimo ir paramos šiai veiklai.

4 straipsnis. Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos principai

Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikoje laikomasi šių principų:

- 1) partnerystės su valstybe partnere, tarptautine valstybių donorių bendruomene, tarptautinėmis organizacijomis, tarptautinėmis finansų institucijomis, taip pat vietos ir regionų valdžios institucijomis, pilietine visuomene, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, Lietuvoje ir užsienyje;
- 2) valstybės partnerės atsakomybės – kiekviena valstybė pirmiausia pati yra atsakinga už savo vystymosi strategiją ir jos įgyvendinimą;
- 3) solidarumo – remiamos pasaulio bendruomenės pastangos siekti JT paskelbtų vystymosi tikslų;
- 4) paramos teikimo ir naudojimo veiksmingumo, skaidrumo ir atskaitomybės;
- 5) koordinavimo ir papildomumo – valstybių donorių bendradarbiavimas įgyvendinant bendras daugiametes programas, paramos teikimas pavienių valstybių donorių vystomojo bendradarbiavimo veiklai papildyti ir taip užtikrinti optimalų žmogiškųjų ir finansinių išteklių naudojimą;
- 6) politikos suderinamumo – formuojant kitas politikos kryptis atsižvelgiama į vystomojo bendradarbiavimo tikslus;
- 7) Lietuvos sukauptos patirties, lyginamųjų pranašumų panaudojimo, atsižvelgiant į prioritetinius valstybės partnerės poreikius.

5 straipsnis. Humanitarinės pagalbos teikimo principai

1. Lietuva, teikdama humanitarinę pagalbą, vadovaujasi tarptautine teise, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę, ir laikosi šių pagrindinių humanitarinės veiklos principų:

- 1) humaniškumo – kai bet kuriomis aplinkybėmis reaguojama į žmonių kančias, siekiant apsaugoti jų gyvybę, sveikatą ir orumą;
- 2) neutralumo – pagalba neturi būti teikiama palaikant kurią nors šalį ginkluoto konflikto ar kito ginčo atveju;
- 3) nešališkumo – pagalba nukentėjusiems gyventojams ar jų grupėms teikiama, nepaisant jų tautybės, rasės, religijos, lyties, etninės kilmės, politinių pažiūrų ar kitų požymių, vadovaujantis tik jų reikmėmis;
- 4) nepriklausomumo – humanitarinių tikslų siekiama autonomiškai, neatsižvelgiant į politinius, ekonominius, karinius ar kitus tikslus.

2. Lietuva humanitarinės pagalbos veiksmus koordinuoja su ES, JT ir kitų humanitarinės veiklos dalyvių atliekamais humanitarinės pagalbos veiksmais.

6 straipsnis. Vystomojo bendradarbiavimo politikos įgyvendinimo būdai ir priemonės

1. Vystomojo bendradarbiavimo politika įgyvendinama:

- 1) teikiant dvišalę ir (ar) daugiašalę paramą vystymuisi;
- 2) informuojant ir šviečiant visuomenę vystomojo bendradarbiavimo klausimais.

2. Dvišalė ir daugiašalė parama vystymuisi gali būti teikiama per projektus ir programas kaip techninė parama, deleguotasis bendradarbiavimas, pagalba valstybės partnerės prekybos sistemai vystyti, privačiam sektoriui plėtoti (įskaitant lengvatinių paskolų ir garantijų teikimą ir dalyvavimą valstybių partnerių privataus sektoriaus ūkio subjektuose) ir pilietinei visuomenei stiprinti, tarptautinių donorų lėšomis vykdomų projektų ir programų bendrasis finansavimas, taip pat per paramą biudžetui. Projektus ir programas gali įgyvendinti Lietuvos ir užsienio valstybių subjektai pagal skelbiamus konkursus arba tiesioginio finansavimo būdu, *mutatis mutandis* taikant 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, 195 straipsnio nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

7 straipsnis. Vystomojo bendradarbiavimo politikos formavimas, įgyvendinimas ir koordinavimas

1. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – Užsienio reikalų ministerija):

1) formuoja Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politiką, organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja šios politikos įgyvendinimą ir atsako už šios politikos įgyvendinimą, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus;

2) siekdama šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslų ir konsultuodamasi su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene, planuoja vystomojo bendradarbiavimo veiklą ir teikia rekomendacijas valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl įsitraukimo į šią veiklą;

3) iš jai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro (toliau – užsienio reikalų ministras) nustatyta tvarka įgyvendina Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programą (toliau – Programa) tiesiogiai arba per viešąją įstaigą Centrinę projektų valdymo agentūrą (toliau – CPVA), kai to pati negali atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama jai skirtas lėšas ir tai nėra išimtinai susiję su diplomatinės tarnybos funkcijomis;

4) kaupia informaciją apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų dalyvavimą vystomojo bendradarbiavimo projektuose;

5) kiekvienais metais teikia EBPO Paramos vystymuisi komitetui statistinę Lietuvos suteiktos paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos ataskaitą;

6) kiekvienais metais savo interneto svetainėje skelbia Lietuvos visuomenei vystomojo bendradarbiavimo projektų ir jų įgyvendinimo rezultatų ataskaitą.

2. Lietuvos Respublikos finansų ministerija yra atsakinga už vystomojo bendradarbiavimo politikos įgyvendinimo koordinavimą su tarptautinėmis finansų institucijomis ir lėšų narystės tarptautinėse finansų institucijose įnašams sumokėti, įskaitant dalį įmokų į ES biudžetą, planavimą valstybės biudžete Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nustatyta tvarka.

3. CPVA užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka iš Programai skiriamų lėšų ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka iš šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytam Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondui (toliau – Fondas) skiriamų lėšų:

1) organizuoja Programos ir Fondo lėšomis finansuojamų vystomojo bendradarbiavimo projektų atranką, sudaro atrinktų projektų įgyvendinimo sutartis ir vykdo jų įgyvendinimo priežiūrą;

2) prisideda prie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų darbuotojų gebėjimų rengti ir įgyvendinti vystomojo bendradarbiavimo projektus tobulinimo;

3) bendradarbiaudama su Užsienio reikalų ministerija, renka ir teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms, taip pat nevyriausybiniams organizacijoms informaciją apie numatomus skelbti ir (arba) paskelbtus konkursus dėl vystomojo bendradarbiavimo projektų, kurie finansuojami tarptautinių donorų lėšomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

4. Vyriausybės nustatyta tvarka CPVA iš valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms skiriamų vystomojo bendradarbiavimo veiklai ar gaunamų vykdant šią veiklą lėšų:

1) organizuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo projektų atranką, sudaro atrinktų projektų įgyvendinimo sutartis ir vykdo jų įgyvendinimo priežiūrą, kai valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos to negali atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodamos joms skirtas lėšas;

2) dalyvauja rengiant valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų paraiškas vystomojo bendradarbiavimo projektams, kurie finansuojami tarptautinių donorų lėšomis, administruoja jų įgyvendinimą, kai valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos to negali atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodamos joms skirtas lėšas;

3) dalyvaudama įgyvendinant šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas programas, sudaro sutartis, vykdo jų įgyvendinimo priežiūrą ir atlieka lėšų panaudojimo kontrolę.

5. Vyriausybės nustatyta tvarka šio straipsnio 3 dalyje nurodytus vystomojo bendradarbiavimo Programos lėšomis finansuojamus projektus atranka Užsienio reikalų ministerija, šio straipsnio 4 dalyje nurodytus vystomojo bendradarbiavimo projektus – valstybės ir savivaldybių institucijos, o šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodytus dvišalės paramos vystymuisi projektus, finansuojamus Fondo lėšomis, – Fondo taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

6. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos funkcijos neapriboja CPVA galimybių dalyvauti Užsienio reikalų ministerijos tiesiogiai įgyvendinamuose ir administruojamuose vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kai šie finansuojami Programos ir (ar) Fondo lėšomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

7. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos Vyriausybės nustatyta tvarka:

1) pagal kompetenciją priima sprendimus dėl dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo veikloje;

2) priima sprendimą teikti paraišką dėl dalyvavimo tarptautinių donorų skelbiamame vystomojo bendradarbiavimo projekte savarankiškai arba kartu su atitinkamą kompetenciją turinčiu fiziniu ar juridiniu asmeniu;

3) iš joms patvirtintų biudžeto asignavimų teikia dvišalę ir (arba) daugiašalę paramą per tarptautinius donorus valstybės partnerės institucijoms ar pilietinei visuomenei, įskaitant nevyriausybinės organizacijas;

4) konsultuojasi su atitinkamoje srityje veikiančiomis nevyriausybėmis ir verslą vienijančiomis organizacijomis dėl bendradarbiavimo vystomojo bendradarbiavimo klausimais.

8. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, gali neatlygintinai perduoti tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, užsienio valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybės valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią patikėjimo teise valdomą turtą, skirtą vystomojo bendradarbiavimo veiklai vykdyti.

9. Siekiant politikos suderinamumo, vystomojo bendradarbiavimo veiklai koordinuoti yra sudaroma nacionalinė vystomojo bendradarbiavimo komisija (toliau – Komisija), vadovaujama Užsienio reikalų ministerijos atstovo. Į Komisijos sudėtį įeina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, vystomojo bendradarbiavimo srityje veikiančių nevyriausybinių ir verslą vienijančių organizacijų atstovai. Komisijos sudėtį ir jos nuostatus užsienio reikalų ministro teikimu tvirtina Vyriausybė. Komisija atlieka šias funkcijas:

1) teikia Užsienio reikalų ministerijai pasiūlymus dėl vystomojo bendradarbiavimo veiklos planavimo;

2) teikia Užsienio reikalų ministerijai pasiūlymus dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmų koordinavimo, siekiant vystomojo bendradarbiavimo tikslų;

3) teikia Užsienio reikalų ministerijai pasiūlymus dėl tarptautinio bendradarbiavimo, siekiant vystomojo bendradarbiavimo tikslų;

4) teikia Užsienio reikalų ministerijai pasiūlymus dėl teisės aktų, susijusių su vystomuoju bendradarbiavimu, priėmimo ir keitimo;

5) svarsto valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos ataskaitas ir vertina jų atitiktį Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslams ir principams;

6) teikia siūlymus Fondo tarybai dėl Fondo lėšų paskirstymo prioritetų, sričių ir krypčių;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

7) svarsto kitus su vystomuoju bendradarbiavimu susijusius klausimus.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

10. Pilietinė visuomenė, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, dalyvauja įgyvendinant vystomojo bendradarbiavimo politiką, informuoja ir šviečia visuomenę vystomojo bendradarbiavimo klausimais, formuoja teigiamą visuomenės požiūrį į vystomąjį bendradarbiavimą ir skatina prisidėti prie jo plėtojimo ir stiprinimo.

8 straipsnis. Vystomojo bendradarbiavimo politikos finansavimas

1. Vystomojo bendradarbiavimo veikla finansuojama iš Užsienio reikalų ministerijai, kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms patvirtintų biudžeto asignavimų, Fondo lėšomis ir kitomis įstatymų nustatyta tvarka gautomis lėšomis, kurios, remiantis EBPO metodologija, laikomos oficialia parama vystymuisi.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

2. Programų, skirtų konkretiems vystomojo bendradarbiavimo tikslams pasiekti, lėšų šaltiniais gali būti dotacijos iš valstybės biudžeto, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų savanoriški tiksliniai įnašai, savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų lėšos, palūkanos už bankuose saugomas lėšas ir kitos teisėtai įgytos lėšos. Tokių programų valdymą nustato susitarimas tarp programos donorų, o kai tokio susitarimo nėra, – Vyriausybės patvirtintas programos aprašas. Programos lėšos kaupiamos atskiroje sąskaitoje, kurią atidaro programos donorų susitarime arba programos apraše nurodyta institucija.

3. Įgyvendindama ES ir kitus tarptautinius susitarimus dėl oficialios paramos vystymuisi, Lietuva sieks didinti savo oficialią paramą vystymuisi, atsižvelgdama į valstybės finansines galimybes.

9 straipsnis. Vystomojo bendradarbiavimo politikos veiksmingumas

1. Vystomojo bendradarbiavimo politikos veiksmingumo siekiama:

1) prisidedant prie ES vystomojo bendradarbiavimo politikos įgyvendinimo, vadovaujantis geriausia ES valstybių narių šios srities patirtimi;

2) atsižvelgiant į pasaulines vystomojo bendradarbiavimo politikos tendencijas ir koordinuojant Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politiką su JT, tarptautinėmis finansų institucijomis, EBPO, Pasaulio prekybos organizacijos veikla pagalbos prekybai srityje;

3) informuojant ir šviečiant Lietuvos visuomenę apie vystomojo bendradarbiavimo veiklą, Lietuvos vykdomus vystomojo bendradarbiavimo projektus ir jų rezultatus, užsitikrinant visuomenės pritarimą ir paramą šiai užsienio politikos sričiai;

4) valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, pilietinei visuomenei, akademinai bendruomenei įgyjant patirties tarptautiniuose ir ES vystomojo bendradarbiavimo projektuose;

5) savanoriams įsitraukiant į vystomojo bendradarbiavimo projektus.

2. Vystomojo bendradarbiavimo politikos veiksmingumas yra vertinamas atsižvelgiant į tarptautinių organizacijų taikomus paramos vystomajam bendradarbiavimui veiksmingumo kriterijus ir yra pateikiamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Humanitarinės pagalbos teikimo būdai

1. Gali būti skiriama skubi ir ilgalaikė humanitarinė pagalba.

2. Skubi humanitarinė pagalba yra teikiama operatyviai reaguojant į neatidėliotinus poreikius.

3. Ilgalaikė humanitarinė pagalba teikiama užsitęsusių krizių arba krizių, kai pagalbos teikimo aplinkybės yra ypač sudėtingos ir kai bendra tarptautinė humanitarinė reagavimo veikla nėra pakankama, atvejais.

4. Skubi ir ilgalaikė humanitarinė pagalba gali būti teikiama pinigėmis lėšomis, maistu, daiktais, sveikatos priežiūros ir kitomis paslaugomis ir priemonėmis pagal humanitarinius poreikius, teikiant civilinės saugos tarptautinę pagalbą, taip pat veiksmais, kuriais atkuriamos būtinausios gyvenimo sąlygos, mažinama nelaimių rizika, įskaitant pasirengimą nelaimėms ir atsigavimą po jų.

11 straipsnis. Humanitarinės pagalbos teikimas ir finansavimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją priima sprendimus dėl humanitarinės pagalbos teikimo ar inicijuoja šių sprendimų priėmimą Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Humanitarinę pagalbą valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos teikia iš joms patvirtintų biudžeto asignavimų Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą, patikėjimo teise valdomą valstybės arba savivaldybės institucijų ir įstaigų, skirtą humanitarinei pagalbai teikti, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos gali neatlygintinai perduoti tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, užsienio valstybių viešųjų juridinių asmenų nuosavybėn Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka.

2¹. Akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose valstybei ir (ar) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 1/2 balsų, jų patronuojamosios akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kaip jos suprantamos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje, bei visos kitos su valstybės ir (ar) savivaldybės valdomomis bendrovėmis per patronuojamąsias bendroves susijusios paskesnių eilių patronuojamosios bendrovės, kaip jos suprantamos Akcinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, gavusios Vyriausybės įgaliotos institucijos ir (ar) savivaldybės vykdomosios institucijos, kuri įgyvendina valstybės ir (ar) savivaldybės valdomos bendrovės ar atitinkamos įmonių grupę patronuojančios valstybės ir (ar) savivaldybės valdomos bendrovės dalyvio teises ir pareigas, pritarimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo, priimtą atsižvelgus į Užsienio reikalų ministerijos rekomendaciją dėl humanitarinės pagalbos teikimo atitikties Lietuvos užsienio politikos prioritetams ir tarptautiniams įsipareigojimams, gali teikti humanitarinę pagalbą neatlygintinai perduodamos savo turimas lėšas ar kitą sau nuosavybės teise priklausančią turtą (daiktus) tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių valstybinių ar savivaldybių institucijų, užsienio valstybių viešųjų juridinių asmenų ar užsienio valstybių valstybinių institucijų prašymu kitų juridinių asmenų, kuriuos užsienio valstybė įgaliojo ar kuriems pavedė imtis priemonių ir veiksmų siekiant šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nurodytų tikslų, nuosavybės ar suteikdamos tokį turtą naudotis panaudos teise bei kitais šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais. Apie sprendimą suteikti humanitarinę pagalbą Užsienio reikalų ministerija informuojama per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2330](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25083

3. Pilietinė visuomenė, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, kiti šiame straipsnyje neįvardyti fiziniai ir juridiniai asmenys gali dalyvauti teikiant humanitarinę pagalbą ir prisidėti prie visuomenės informavimo ir švietimo apie humanitarinės pagalbos teikimą, šios pagalbos tikslus, principus, priemones ir rezultatus.

4. Civilinės saugos tarptautinės pagalbos teikimą ir finansavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai.

12 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų dalyvavimas vystomojo bendradarbiavimo projektuose

1. Vystomojo bendradarbiavimo projektą įgyvendinančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojams, dalyvaujantiems projekte (toliau – darbuotojai), iš šio projekto lėšų gali būti mokamas darbo užmokestis. Darbo užmokestis už dalyvavimą projekte mokamas pagal projekto sutartyje nustatytas sąlygas ir įkainius. Jeigu tokios sąlygos ir įkainiai nėra

nustatyti, darbo užmokesčio už dalyvavimą projekte dydį nustato projektą įgyvendinančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai, neviršydami įgyvendinamam projektui nustatyto biudžeto. Už laiką, kurį darbuotojai dalyvauja projekte ir už kurį gauna darbo užmokestį iš projekto lėšų, darbo užmokestis iš kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų lėšų jiems nemokamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

2. Kai valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose dėl darbuotojų dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo projekte šalių susitarimu yra nutraukiama darbo sutartis, darbuotojai turi teisę per 3 mėnesius nuo projekto pabaigos grįžti į tas pačias pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose, kuriose dirbo iki dalyvavimo projekte, išskyrus atvejus, kai pagal įstatymus pareigoms eiti turi būti skelbiamas konkursas. Tais atvejais, kai nėra galimybės grįžti į tas pačias pareigas, darbuotojai per šioje dalyje nustatytą terminą turi teisę grįžti į kitas pareigas, apmokamas ne mažiau negu iki dalyvavimo projekte, tose pačiose valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų dalyvavimo vystomojo bendradarbiavimo projektuose sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.

13 straipsnis. Fondas

1. Fondas sudaromas siekiant įgyvendinti šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytus Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus. Projektai ir programos Fondo lėšomis yra finansuojami pagal skelbiamus konkursus arba tiesioginio finansavimo būdu.

2. Fondas nėra juridinis asmuo.

3. Fondo lėšos sudaromos iš valstybės biudžeto asignavimų, savivaldybių biudžetų lėšų, užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, tarptautinių finansų institucijų ir Lietuvos Respublikos juridinių bei fizinių asmenų savanoriškų tikslinių įnašų, pajamų už investuotas laikinai laisvas lėšas, sugrąžintų projektų lėšų, delspinigių, palūkanų, baudų ir kitų teisėtai gautų lėšų. Planuojant kiekvienų metų valstybės biudžeto asignavimus, Fondui lėšos skiriamos atsižvelgiant į būtinybę tinkamai įgyvendinti šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytus Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus siekiant, kad ateityje oficiali Lietuvos parama vystymuisi atitiktų Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus. Siekiant užtikrinti daugiašalės ir dvišalės paramos vystymuisi konvergenciją, Fondui skiriami valstybės biudžeto asignavimai gali būti panaudojami tik kaip dvišalė parama vystymuisi ir siekiama šiuos asignavimus didinti atsižvelgiant į Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus.

4. Fondas administruojamas pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus, nustatančius valstybės biudžeto lėšų naudojimo principus ir tvarką, ir Vyriausybės patvirtintus Fondo nuostatus. Fondą administruoja CPVA. Fondo lėšos laikomos atskiroje CPVA sąskaitoje banke. Fondo lėšos negali būti perduodamos į valstybės biudžetą arba naudojamos kitoms valstybės reikmėms finansuoti. Per biudžetinius metus nepaskirstytos, taip pat nuo įgyvendinamų projektų likusios nepanaudotos Fondo lėšos lieka Fondo sąskaitoje ir naudojamos kitais biudžetiniais metais.

5. Sprendimus dėl Fondo lėšų skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: keturi valstybės institucijų atstovai, po vieną Lietuvos savivaldybių asociacijos, verslo asocijuotų struktūrų ir nevyriausybinių organizacijų atstovą. Fondo tarybai vadovauja pirmininkas, kurį iš narių skiria užsienio reikalų ministras. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę sudėtį užsienio reikalų ministro teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina užsienio reikalų ministras. Fondo tarybos darbą organizuoja Užsienio reikalų ministerija. Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos nariams, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, už darbą apmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.

6. Fondo veikla nutraukiama įstatymų nustatyta tvarka. Nutraukus Fondo veiklą, jo lėšos, atsižvelgiant į jų šaltinį, pervedamos į valstybės biudžetą arba atitinkamam subjektui, nurodytam šio straipsnio 3 dalyje.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2740](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26897

Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-75](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-23, i. k. 2020-28361

Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2235](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22964

Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 7 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2330](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25083

Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 11 straipsnio pakeitimo įstatymas